

BALÁK

(IV. Mózes 22.2. – 25.9.)

Moáb királya Bálák felbérelte Bileámot, a mezopotámiai varázslót, hogy jöjjön és átkozza ki a határon felvonuló, Kánaánba készülő zsidó népet. Ezt Bileám meg is próbálta megtenni, de nem sikerült neki, és terve ellenkező hatást váltott ki: átok helyett áldás jött ki a száján.

Bálák (בָּלָק) Moáb királya volt. Aggódva látta Izrael hadi sikereit, előre töréseit és félelmében megoldást keresett. Bileámért, a pogány prófétáért üzent, a nagy átkozó segítségét kérve. Bálák szorongása alaptalan volt, Izrael gyermekei mindig békét hirdettek, támadás előtt, csak ha nem engedték a békés átvonulást, akkor került sor harcra. Másrészt a Moabiták, Lót leszármazottai voltak, így megtámadásukat az Ö...való szigorúan megtiltotta. Bileám sem örült a felkérésnek. Tudta, hogy Izrael sikerei a Gondviselés akaratóból fakadnak, ezzel szembeállni dőreség. Másodszer is üzent Moáb makacs királya, ígérve fűt-fát Bileámnak, aki kénytelen-kelletlen útnak indult. De a számára többet látott, mint ő. Látta az angyalt, aki elállta útját. A számár leheveredett, nem ment tovább. Bileám megütötte az állatot, mire a számár megszólalt. Megkérdezte, hogy miért tartotta őt a gazdája? Bileám engedetlenségére hivatkozott, ekkor megnyitotta a próféta szemét az Örökkévaló, és látta Bileám az angyalt, aki meghagyta, menjen-e férfiakkal “de csak azt az ígét, melyet én mondom neked, azt mondd”. Bileám talán nem teljesítette volna a parancsot, talán átkozódott volna, azonban a Piszga hegy csúcsán nem tudott szólani, de mikor Poér csúcsáról letekintett, látta Izrael táborát, hogy a hatágú csillag alakzatában példás rendben törzsek szerint állnak sátraik. Felkiáltott: “Milyen szépek a te sátraid Jákob, a te hajlékaid, Izrael. (... מַה טוֹבוֹ אֹהֲלֶיךָ יִצְקָב מִשְׁכְּנֵי תֵיבָה יִשְׂרָאֵל) Mint patakok, melyek elhúzódnak, mint kertek a folyók mentén, mint álló ék, amelyet az Ö...való ültetett, mint a cédrusok a vizek mentén... Áldott legyen mindenki, aki téged áld, s átkozott legyen mindenki, aki téged átkoz.” Az átokból lett áldás első sora a mindennapi imádságba került. Aki belép a templomba, az elmondja. Nagy vita kíséri Bileám megítélését, de a fenti sorok halhatatlanná tették a nevét.

Bileám “áldásával” foglalkozik. Az áldás szót idézőjelbe tettük, mert a hagyomány szerint Bileám minden áldása – egy kivételével – átokká változott. “Az Örökkévaló Istened nem akart Bileám szavára hallgatni és átkait áldássá változtatta.” De a pogány próféta igazi szándéka végül mégis átokká váltotta az Isten által szájába adott áldásokat... A Midrás szerint a népek panaszkodtak, hogy nekik nem adott Isten prófétákat, mint Izraelnek. Így lett Bileám a népek prófétája. A hetiszakaszból elbeszélése szerint ő keveréke volt az igazi prófétának és a varázslónak. Moáb királya, Bálák, a varázslót látta csak benne és szerződtette őt Izrael megátkozására. A kor hite szerint az átoknak vagy az áldásnak mágikus ereje volt és az elhangzott szavak meg is valósultak. A prófeta Bileám figyelmeztette Bálákot, hogy Isten akarata ellenére nem érvényesülhet a benne rejlő varázsló. “Így szólt Bálák szolgálóihoz: Még ha Bálák nekem is adja házáat fele arany és ezüsttel, akkor sem hághatom át Isten szavát sem nagy sem, kis mértékben. Nem kétséges, hogy Bileám, a varázsló átkozni akart. Nem ismerte a pusztai Izraelt, de jó pénzért hajlandó volt varázsszereit egy ismeretlen nép megátkozására használni. De Isten megghiúsította szándékát és ő adta a szavakat a szájába. “Azok a szavak, mit Isten tesz számba, azokat fogom mondani.” A hetiszakaszból Isten megharagudott Bileámra, hogy elment Bálák embereivel, holott Ő maga mondta neki, hogy menjen. De Isten Bileámot, a prófétát küldte Bálákhoz, ő pedig mint varázsló ment, hogy pénzért átkokat mondjon. Most pedig nézzük meg, mik is azok az áldások, amiket Bileám “kényszerült” Izrael népére mondani. Szellemi és anyagi természetű “áldásokat” – dicséreteket hallatott a pogány prófeta. Izrael kiválasztottságát jelentette a mondat: “Nép, mely egyedül lakozik és nem számít a többi népek közé.” A zsidó nép ideálját fejezik ki a szavak: “Igazak halálát kívánom magamnak, és hozzájuk hasonló véget.” Isten szeretetét Izrael iránt halljuk a következőkben: “Isten kivezette őket Egyiptomból, és ők az Ő büszkesége.” Anyagi jellegű áldást jelentett a vízbőség, a cédrushoz való hasonlítás, az ellenségek felett aratott győzelem. Mindezeket az áldásokat az isteni kényszer mondatta Bileámmal. Csak egyetlenegy mondat maradt meg belőlük valóban áldásként: “Mily szépek a te sátraid, Jákob, hajlékaid Izrael.” מַה טוֹבוֹ אֹהֲלֶיךָ יִצְקָב מִשְׁכְּנֵי תֵיבָה יִשְׂרָאֵל A Tórának és a családi életnek szép sátra végigkísérte és végül életben tartotta a zsidóságot évezredek szenvedései közepette.

HÍREK A VILÁGBÓL

Az előrejelzések szerint 2100-ra Izraelben elviselhetetlen lesz a forráság. <https://bzsh.hu/2024/07/17/az-elorejelzesek-szerint-2100-ra-izraelben-elviselhetetlen-lesz-a-forrosag/>

Falfestmény örzi majd a mártírhalált halt költő Szenes Hanna emlékét. <https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/kozelet/falfestmeny-orzi-majd-a-martirhalalt-halt-kolto-szenes-hanna-emleket>

Trumpra vár a Netanjahu-kormány. https://nepszava.hu/3243498_trumpra-var-a-netanjahu-kormany

Nőtt az antiszemitizmus tavaly az Európai Unió területén az Európai Unió Alapjogi Ügynökségének (FRA) csütörtökön közzétett felmérése szerint. <https://akibic.hu/2024/07/11/a-gazai-haboru-hatasai-alaassak-az-antiszemitizmus-elleni-harcban-elert-eredmenyeket/>

Megérték a túsalku feltételei – közölte Joáv Galant izraeli védelmi miniszter Lloyd Austinnal, az Egyesült Államok védelmi miniszterével éjszakai telefonbeszélgetésükön az izraeli védelmi minisztérium szerdai bejelentése szerint. <https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/megertek-a-feltetelek-a-tuszalkura-az-izraeli-vedelmi-miniszter-amerikai-kollegajaval-egyeztetett>

A légielő parancsnoka: A légielő október 7-én bevetési alkalmassági probléma nélkül kezdte meg a műveleteket. <https://izraelinfo.com/2024/07/17/cahal-korulbelul-15-kiloves-erkezett-libanonbol-nyugat-galileaba-kirjat-smona-karok-keletkeztek-a-varost-ert-tamadasban-hirszuret/>

Ultraortodox toborzás számokban, és egy szomorú katonai megemlékezés. <https://ujkelet.live/2024/07/17/reggeli-hirek-ultraortodox-toborz-as-sz-amokban-es-egy-szomor-u-katonai-megemlekezes/>

Ukrajna élelmiszersegélyt küld Gázába. <https://infostart.hu/kulfold/2024/07/18/ukrajna-elelmiszersegelyt-kuld-gazaba>

Gyerekként élte túl a holokausztot, most pedig gyerekeknek is megírta, hogy mi történt vele. <https://magyarnarancs.hu/sorkoz/gyerekkent-elte-tul-a-holokausztot-most-pedig-gyerekeknek-is-megirta-hogy-mi-tortent-vele-269583>

A Tour de France-bajnok, aki több száz zsidó életét mentette meg. <https://igenyesferfi.hu/életmod/sport/a-tour-de-france-bajnok-aki-tobb-szaz-zsido-eletet-mentette-meg.php>

Kispesten fogadja ellenfelét a Makkabi Tel-Aviv a BL-selejtezőben. <https://bzsh.hu/2024/07/17/kispesten-fogadja-ellenfelet-a-makkabi-tel-aviv-a-bl-selejtezoben/>

Ez lehetett az a sáska, amelyet az ókorban fogyasztottak. <https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/hirek-lapszemle/ez-lehetett-az-a-saska-amelyet-az-okorban-fogyasztottak>

A Hamász terrorszervezet által október hetedikén elhurcolt túsok helyzetére figyelmeztetett és kiszabadításukra szólított fel tegnap este a Milwaukee-i Republikánus Nemzeti Kongresszuson, Ronen és Orna Neutra, a gázai övezetben fogvatartott Omer szülei. <https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/tuszok-hozzatartozoi-szolaltak-fol-a-republikanus-konvencion>

A zsidó irodalmi és művészeti pályázatra gyerekeknek szóló történetekkel és illusztrációkkal lehet nevezni. <https://akibic.hu/2024/07/15/magyarorszagrol-is-varnak-palyamuveket-a-zsido-gyermekkonyv-dij-kiroi/>

Netanjahu Rafahban: A Filadelfi-folyosó és a Rafah átkelő megtartása létfontosságú a folytatáshoz. <https://izraelinfo.com/2024/07/18/a-kneszet-első-olvasatban-jovahagyta-a-kotelezo-katonai-szolgalat-meghosszabbitasat-hirszuret/>

A katonanők családjai új felvételeket tettek közzé gázai fogságuk első napjaiból. <https://ujkelet.live/2024/07/16/a-katonanok-csaladjai-uj-felveleteket-tettek-kozze-gazai-fogsaguk-első-napjaiból/>

A Templom-hegyen provokálta a palesztinokat a szélsőjobbos izraeli miniszter. <https://444.hu/2024/07/18/a-templom-hegyen-provokalta-a-palesztinokat-a-szelsojobb-os-izraeli-miniszter>

Zsidó kiválóságokat mutat be a Széchenyi István Egyetem állandó kiállítása. <https://kultura.hu/hazank-masodik-zsido-kivalosagok-kiallitasat-nyitotta-meg-a-szechenyi-istvan-egyetem/>

Alprofilokkal szervez be izraeli civileket az iráni hírszerzés az interneten keresztül. <https://bzsh.hu/2024/07/16/alprofilokkal-szervez-be-izraeli-civileket-az-irani-hirszerzes-az-interneten-keresztul/>

Ma 103 éve született Szenes Hanna, emléke legyen áldott! <https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/megemlekezesek/ma-103-eve-szuletett-szenes-hanna-emleke-legyen-aldott>

Az izraeli hadsereg jelentése szerint a Hamász zászlóaljainak többsége súlyos veszteségeket szenvedett a szárazföldi hadműveletben. <https://akibic.hu/2024/07/17/a-hamasz-terroristainak-kozel-a-felet-olte-meg-az-izraeli-hadsereg-a-gazai-ovezetben/>

A háborút csak azok akadályozhatják meg, akik részt vesznek benne, de “nem tűnik úgy, mintha Izrael ezt szeretné”. <https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/josep-borrell-az-al-arabija-televizionak-izrael-nem-akarja-befejezni-a-haborut>

Nir Oz: Az elhagyatott kibuc és a visszatérés reménye. <https://izraelinfo.com/2024/07/17/nir-oz-az-elhagyatott-kibuc-es-a-visszateres-remenye/>

A HRW riportja ellentmond a Hamász állításainak. <https://ujkelet.live/2024/07/17/a-hrw-riportja-ellent-mond-a-hamasz-allitasainak/>

Megemlékezés Petschauer Attila olimpiai bajnok botlatókövével. <https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/megemlekezesek/megemlekezes-petschauer-attila-olimpiai-bajnok-botlatokovenel>

Hibásak a zsidók, demokraták, republikánusok, a mélyállam – már most rengeteg az összeesküvés-elmélet a Donald Trump elleni merényletről. <https://telex.hu/kulfold/2024/07/15/hibasak-a-zsidok-demokratak-republikanusok-a-melyallam-mar-most-rengeteg-az-összeeskuves-elmélet-a-donald-trump-elleni-merenyletről>

